

DOGODOVŠTINE IZ SVEZNALENDA

za malu i veliku djecu

DOGODOVŠTINE IZ SVEZNALENDA

za malu i veliku djecu

Draga djeco
(i svi vi koji se tako osjećate),

Što prije ostavite sve što radite i udobno se smjestite u svoje krevete, fotelje, na čebad za piknik, klupicu u parku, uz rječnu, jezersku ili morsku obalu – gdje god se nalazili!

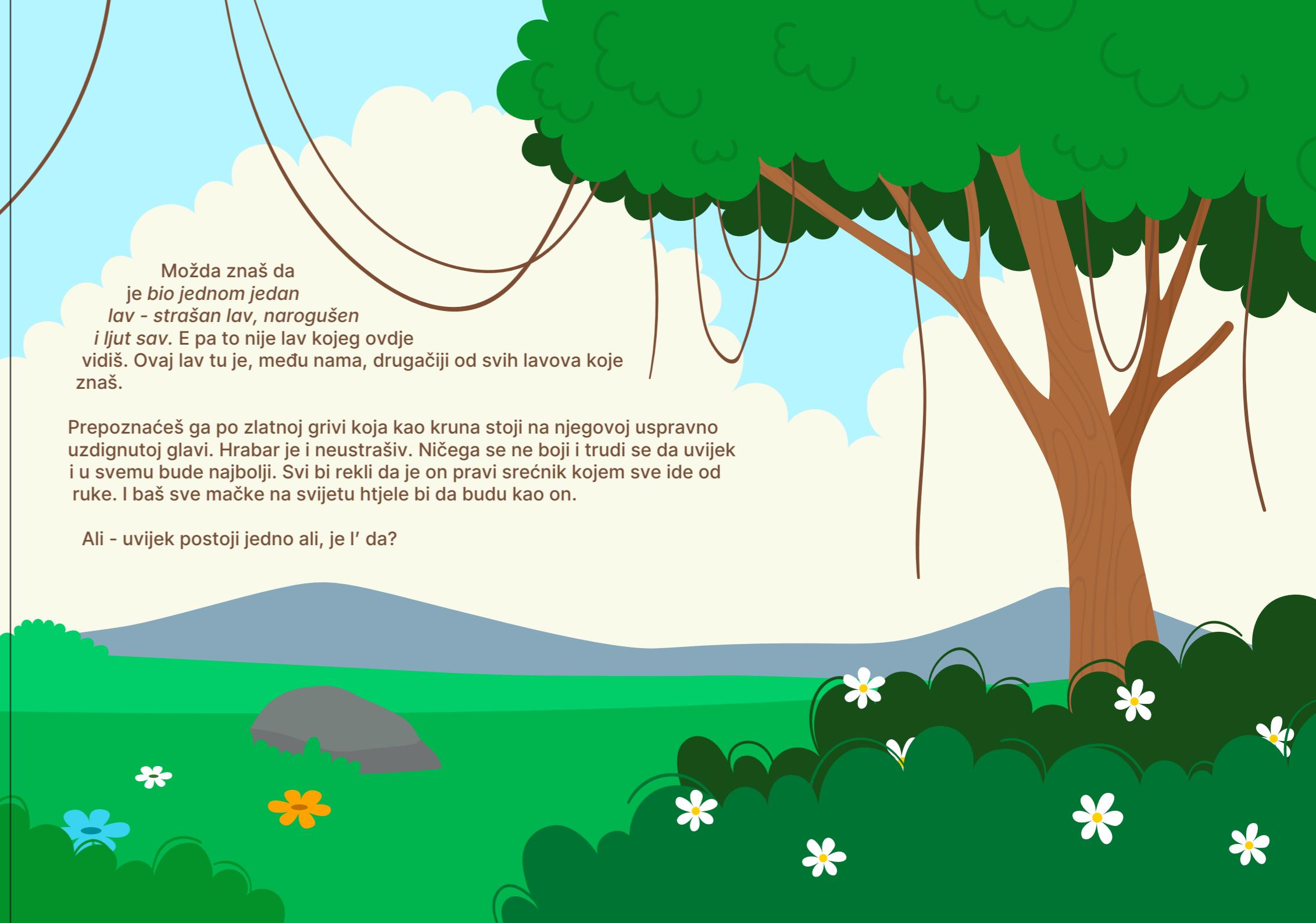
Ono što ćete pročitati u redovima koji slijede vrijedno je vaše pune pažnje. Avantura koja predstoji čeka vas ovdje i nigdje više. Sve što ćete saznati nećete tako lako naći ni u najobimnijim enciklopedijama, atlasima i zbirkama.

Ako ste spremni, čitajte dalje bez oklijevanja i, sigurni smo, od danas će sve postati zabavnije nego što jeste.

Mnogo uzbudljivih trenutaka želi vam društvo koje ćete uskoro upoznati!

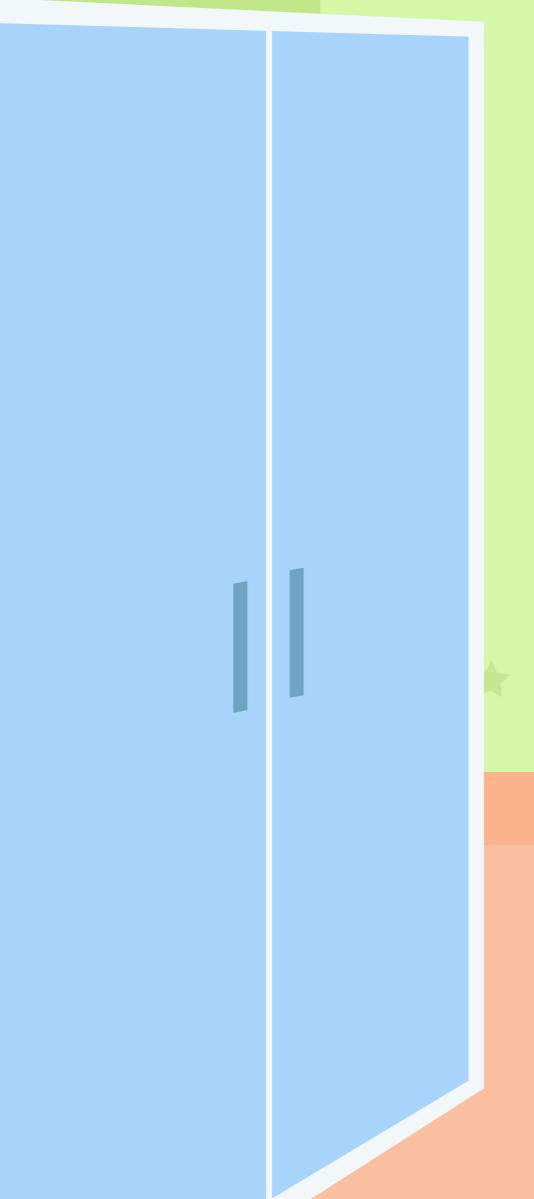
Lave,
mogu li i tebe
emocije
da preplave?

Možda znaš da
je bio jednom jedan
lav - strašan lav, narogušen
i ljut sav. E pa to nije lav kojeg ovdje
vidiš. Ovaj lav tu je, među nama, drugačiji od svih lavova koje
znaš.

Prepoznaćeš ga po zlatnoj grivi koja kao kruna stoji na njegovoj uspravno
uzdignutoj glavi. Hrabar je i neustrašiv. Ničega se ne boji i trudi se da uvijek
i u svemu bude najbolji. Svi bi rekli da je on pravi srećnik kojem sve ide od
ruke. I baš sve mačke na svijetu htjele bi da budu kao on.

Ali - uvijek postoji jedno ali, je l' da?

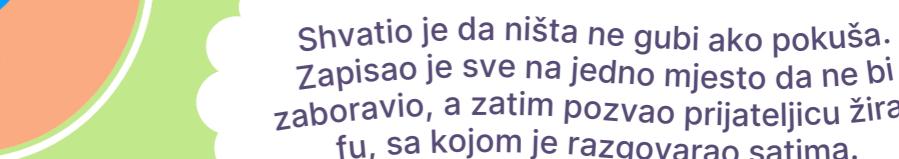
Od 365 dana, koliko ih u godini ima,
poneki dan ovog lava i ne bude nešto.
A kada nastupe ti *onako dani*, lav često
ne zna šta da radi.

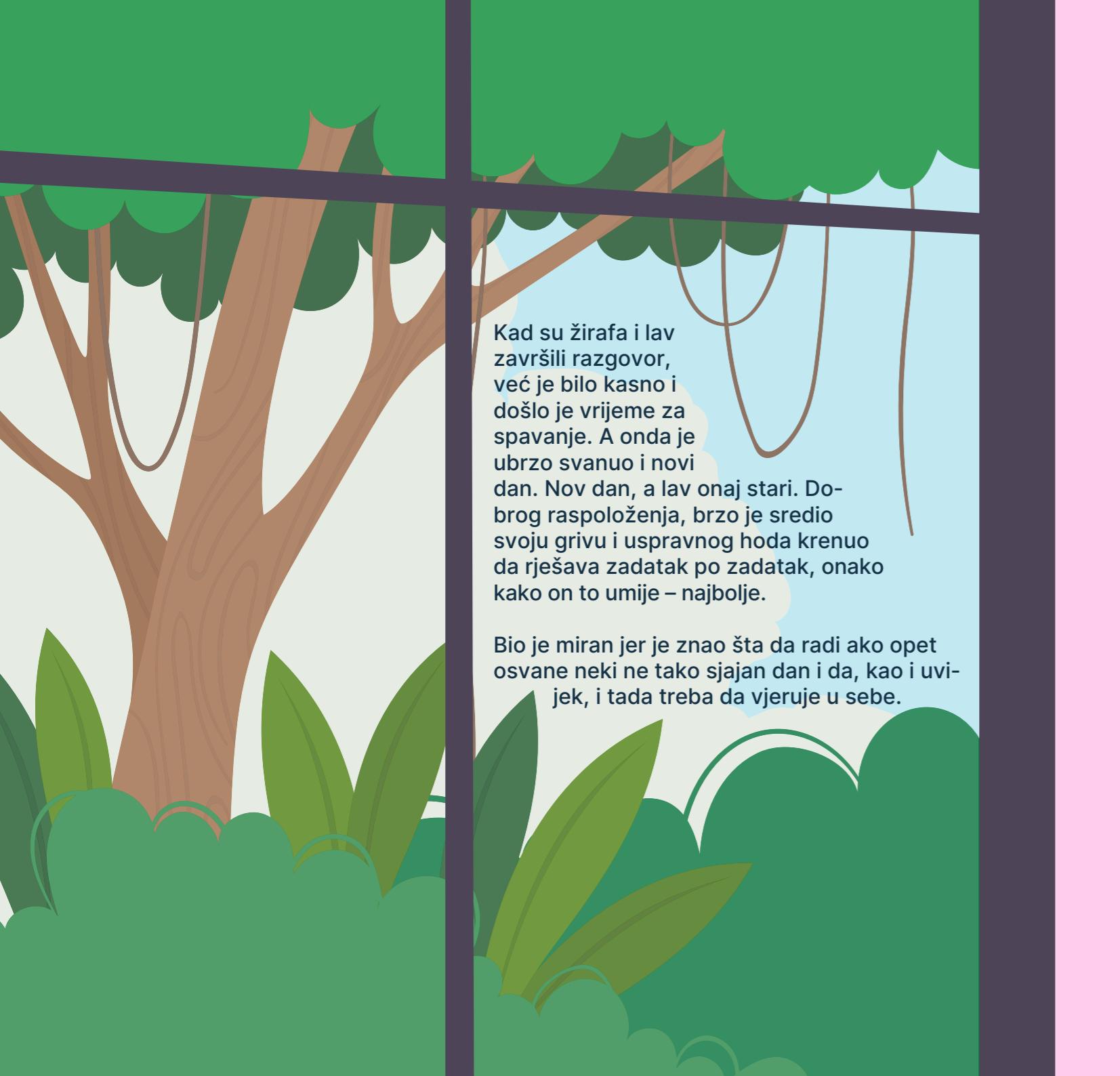
Pokušavao je da
to ne primjećuje, ali uprkos
svom trudu, stvari se ne bi puno mijenjale. Zapravo, tada bi postajao svje-
sniji da ovo i nije njegovo najbolje
izdanje. Tada mu ne bi preostajalo
ništa drugo nego da ostane kod
kuće i pusti da dan prođe, uz po-
vremenu zabavu uz telefon.

Raspoloženje bi mi mogla popraviti vožnja bicikla ili šetnja? Možda bi knjiga ili crtani spasili loš dan? Ili bi mi vrijeme brže i lješe prošlo uz druge kojima mogu reći da danas nije moj dan? O svemu ovome mislio je lav nakon što je pročitao nekoliko redova koji su našli put do njega.

Shvatio je da ništa ne gubi ako pokuša. Zapisao je sve na jedno mjesto da ne bi zaboravio, a zatim pozvao prijateljicu žirafu, sa kojom je razgovarao satima.

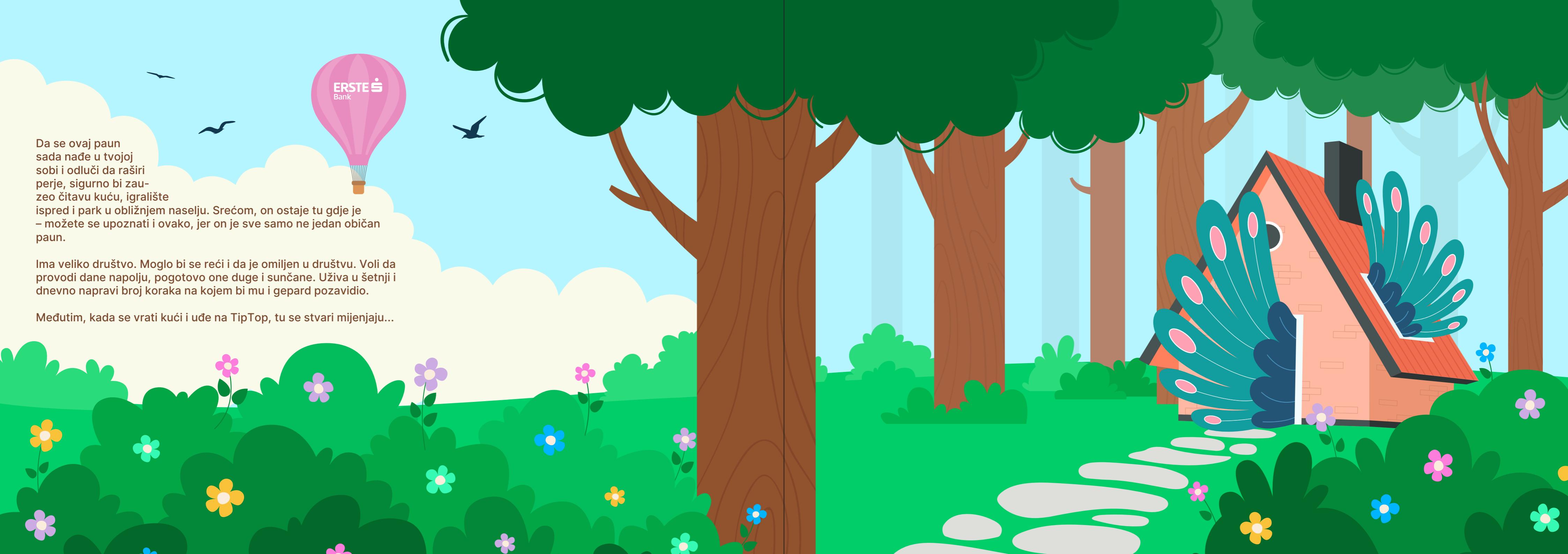
Kad su žirafa i lav završili razgovor, već je bilo kasno i došlo je vrijeme za spavanje. A onda je ubrzo svanuo i novi dan. Nov dan, a lav onaj stari. Dobrog raspoloženja, brzo je sredio svoju grivu i uspravnog hoda krenuo da rješava zadatak po zadatku, onako kako on to umije – najbolje.

Bio je miran jer je znao šta da radi ako opet osvane neki ne tako sjajan dan i da, kao i uvek, i tada treba da vjeruje u sebe.

A ako se pitaš ko mu je sve ove savjete dao, ostani sa nama i otkrij u sljedećoj priči.

Za paune važi
da vole
da se prave
važni

Da se ovaj paun
sada nađe u tvojoj
sobi i odluči da raširi
perje, sigurno bi zau-
zeo čitavu kuću, igralište
ispred i park u obližnjem naselju. Srećom, on ostaje tu gdje je
– možete se upoznati i ovako, jer on je sve samo ne jedan običan
paun.

Ima veliko društvo. Moglo bi se reći i da je omiljen u društvu. Voli da
provodi dane napolju, pogotovo one duge i sunčane. Uživa u šetnji i
dnevno napravi broj koraka na kojem bi mu i gepard pozavidio.

Međutim, kada se vrati kući i uđe na TipTop, tu se stvari mijenjaju...

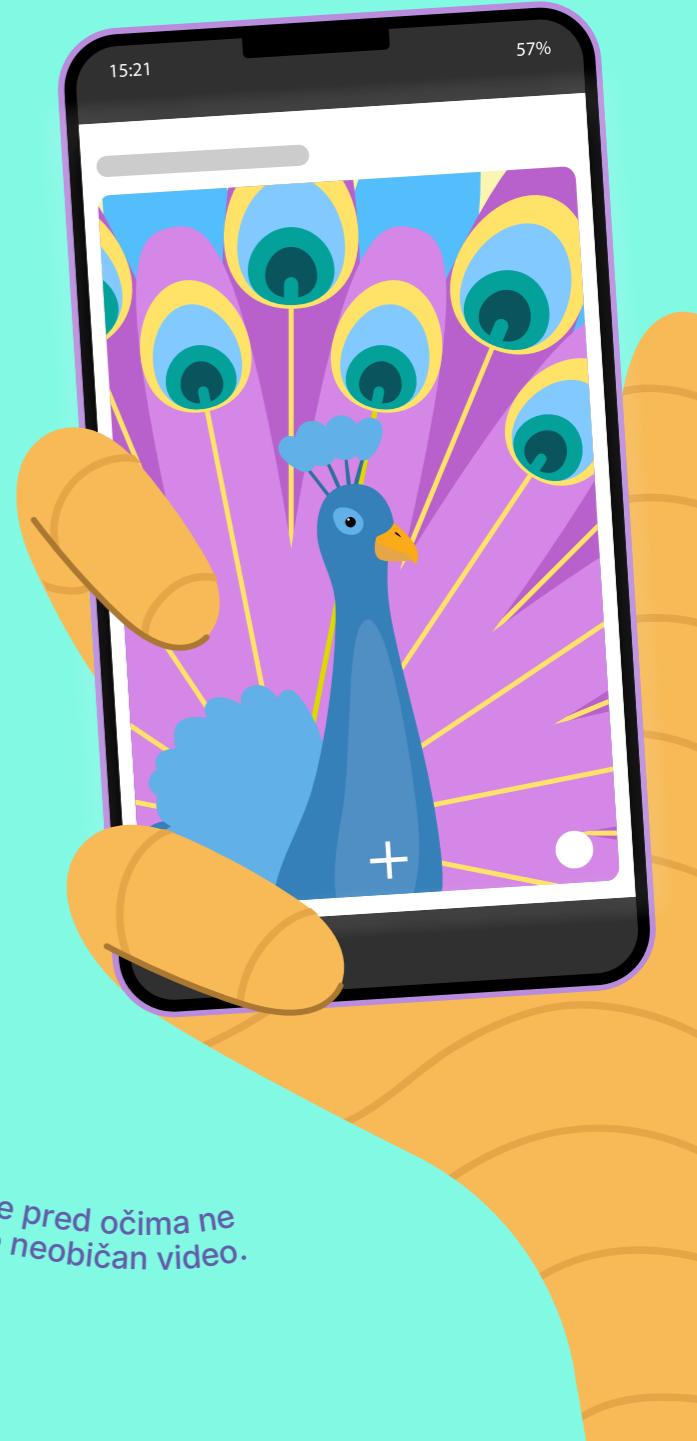

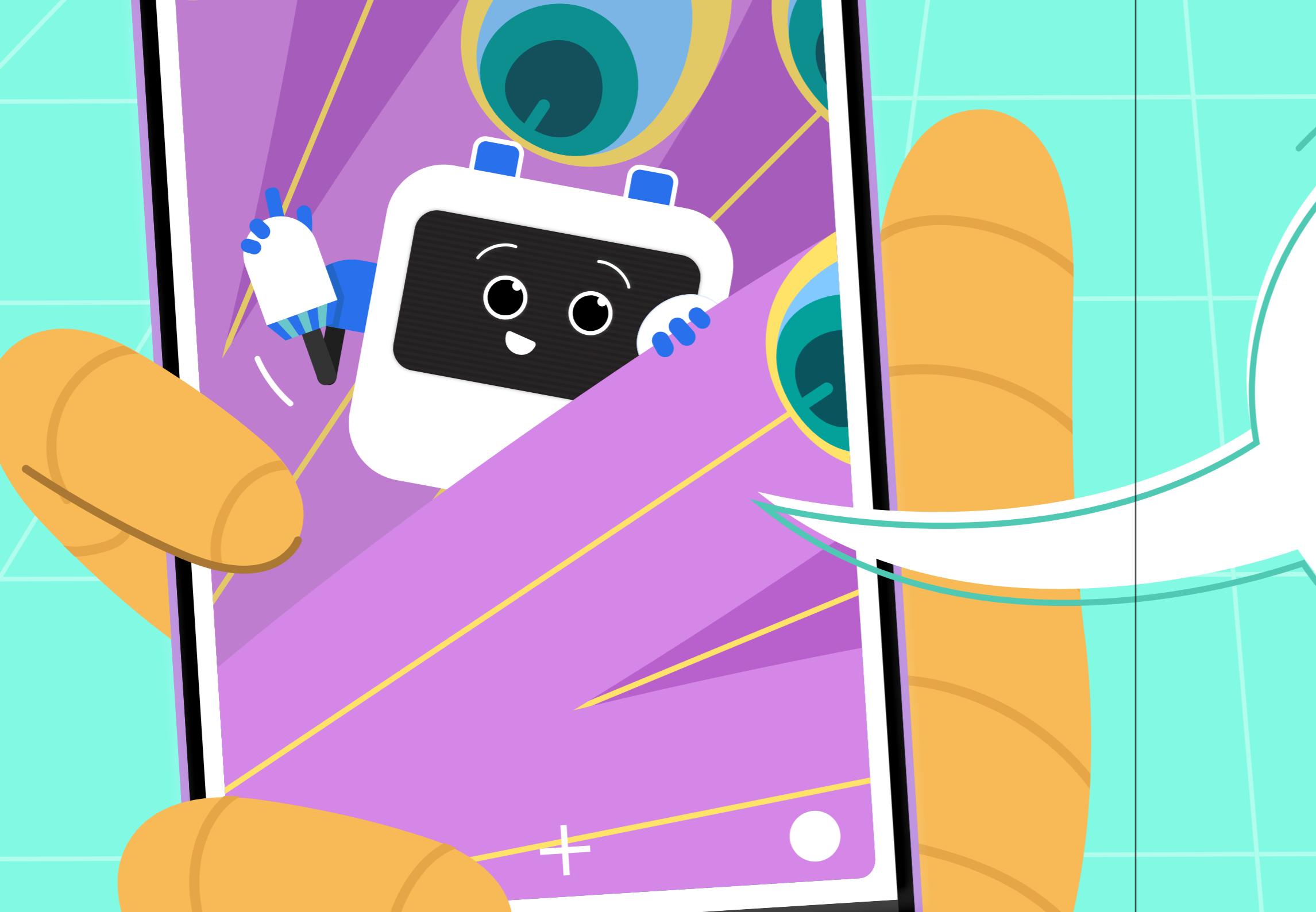
Dok gleda videe drugih pauna, on postaje sve nesigurniji i nesigurniji. Kako to da je tuđe perje raskošnije? Šta ne radim dobro pa i moje nije takvo?, pita se naš paun svakog dana.

Razmišlja kako će se možda vremenom popraviti stanje, misli o hrani koju bi mogao jesti kako bi i njegovo perje bilo kao perje drugih pauna, na pamet mu pada kako možda ne spava dovoljno...

I tako sve dok mu se pred očima ne pojavi jedan krajnje neobičan video.

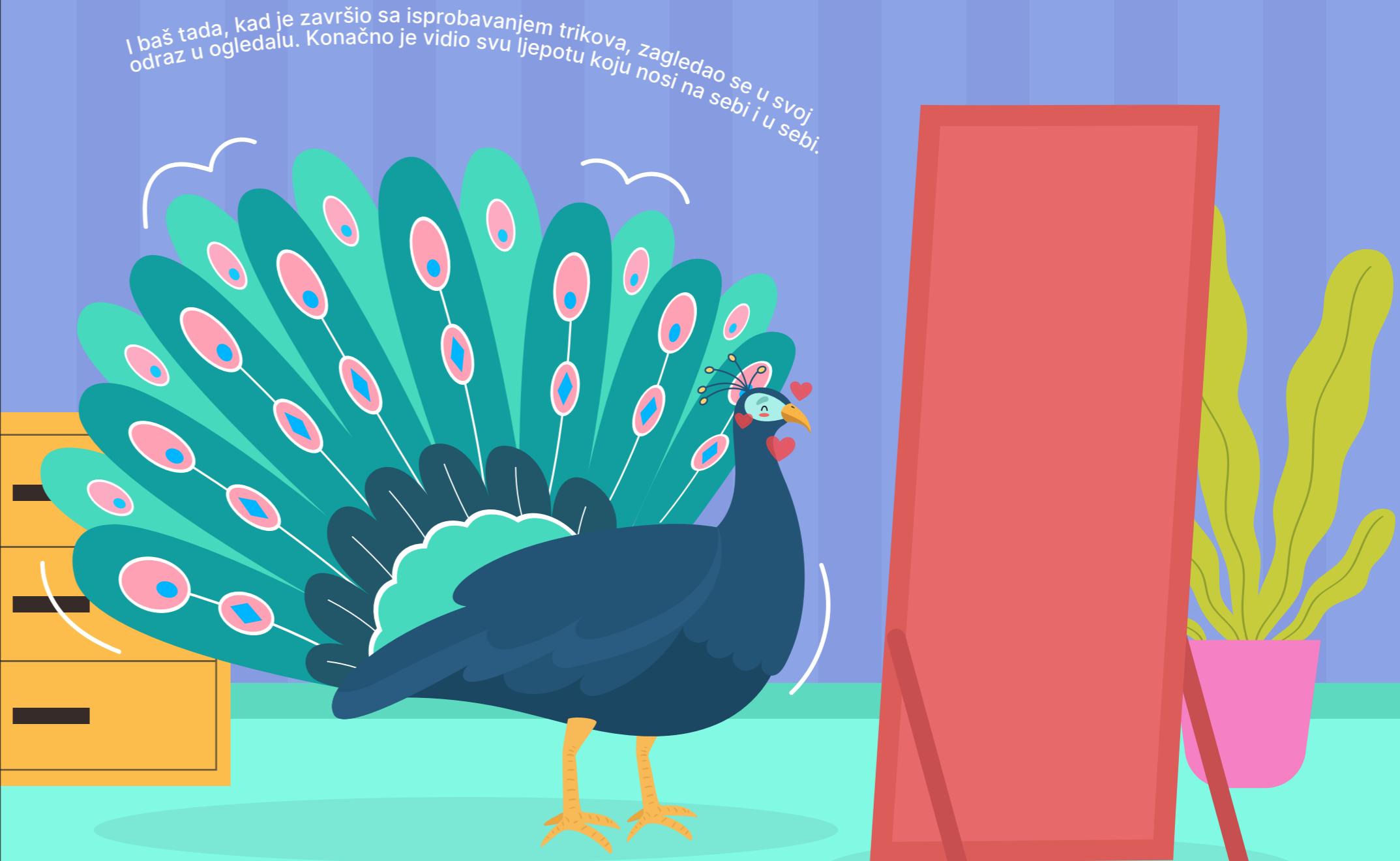
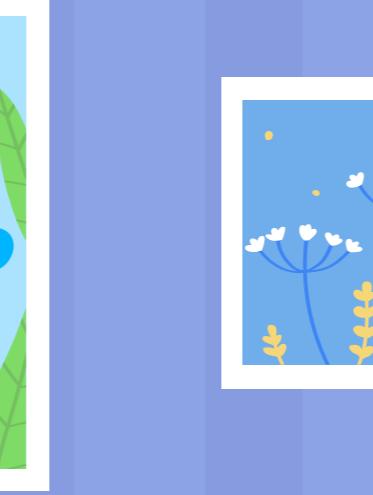

Ćao, ja sam Erste Sveznalica i danas sam tu da ti objasnim šta znači izreka „Nije zlato sve što sija“. Sigurno svuda, a pogotovo na društvenim mrežama, viđaš stvari koje priželjkuješ za sebe a neko drugi ih ima: najnoviji telefon, najmoderniju sobu, haljinu najljepše plave boje... Kada to vidiš sljedeći put, prije nego što se osjetiš loše, sjeti se da je taj telefon možda samo pozajmljen od roditelja, da je na videu možda prikazana soba iz prodavnice namještaja, a da nije nevjerojatno da boja haljine u stvarnosti nije takva, već samo onlajn, zahvaljujući mnogim opcijama za sređivanje fotografija i videa.

Sve ovo u dahu reče Erste Sveznalica i nestade među perjem jednog od pauna sa videa.

E sad čemo baš da vidimo, reče naš paun, a zatim se baci na pretraživanje interneta. Kako da perje bude veće na snimku nego u stvarnosti – to je bilo sve što ga je interesovalo. I zaista, nakon što je ispred ogledala isprobao nekoliko trikova uz pomoć kojih je i njegovo perje izgledalo kao perje pauna sa videa, sve mu je bilo jasno.

I baš tada, kad je završio sa isprobavanjem trikova, zagledao se u svoj odraz u ogledalu. Konačno je video svu ljepotu koju nosi na sebi i u sebi.

**Dan kada je
ljudičanstvena
postala
veličanstvena**

Konačno je došlo vrijeme da zaronimo u dubine mora i pozdravimo one koji nas tamo čekaju: šarene ribice, velike i male rakove, gospode školjke, uvijek oprezne morske ježeve i ostalu mnogobrojnu družinu. Život ispod površine mora čini se sasvim uzbudljiv – samo igra, radost i smijeh, i tako po cijele dane.

A sada pogledaj malo bolje. Vidiš li u čošku jedan prozor iiza njega nešto ljubičasto? Kupus, patlidžan, zumbul, ljubičica? Ma ne može biti ni u snovima! Ali šta je onda?

Pa to je samo jedna
morska zvijezda koja je... tužna.
Za razliku od njenih prijatelja i komšija,
ona svoj dom napušta samo kad ide u školu i
kada je mama pošalje do prodavnice. Ne prođe ni
dan a da se ne zapita: *Zašto nisam narandžasta
kao sve druge morske zvijezde?*

Do sada je rođendanske svjećice duvala već šest puta,
uvijek sa istom željom. Morskom Mrazu je za svaku Novu
godinu tražila da izgleda kao druge morske zvi-
jezde. A na Morskogramu se divila nijansama
narandžaste koje su prekrivale ekran
telefona...

Jednog petka poslije škole,
kao po običaju, sjedjela je i gledala
kroz prozor. Gledala, gledala i ugledala neko-
ga prvi put. Zapravo, kad je malo bolje obratila
pažnju, shvatila je da je to neko koga odavno
prati na *Morskogramu* – Erste Sveznalica.

Sveznalica je istraživala morski svijet i zanimlji-
vosti koje on krije. A vrlo je neobično bilo vidjeti
morskou zvijezdu koja je petkom poslije škole
kod kuće. I koja upravo pokušava da joj pobje-
gne! *Heeeej, stani, nemoj da ideš! Želim da se
upoznamo*, izgovorila je Sveznalica. Morska
zvijezda nije znala šta da uradi – da ode ili da
ostane.

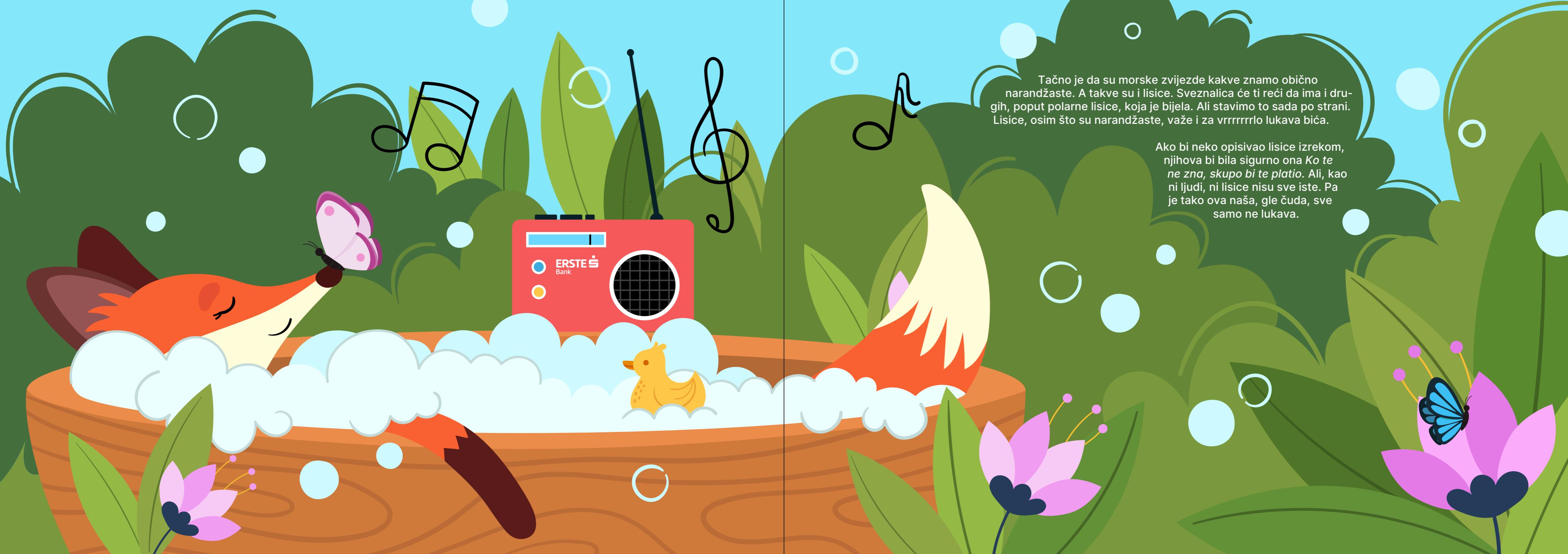

Trenutno sam u podvodnoj misiji, otkrivam bogatstva ovog dijela planete i do sada sam nailazila samo na narandžaste morske zvijezde. Ali znam da u svjetskim okeanima postoji plave, žute, zelene, bijele, pa i crne, čak i one koje nemaju pet krakova. Već danima tragam za nekim jedinstvenim, kao što si ti, reče Sveznalica, i ne shvatajući da je tim riječima okrenula čitav svijet naše morske zvijezde naglavačke.

Zvijezda je izašla nasmijana i ponosna iz svoje sobe, spremna da živi srećno i zadovoljno do kraja života. Ljubičanstvena i veličanstvena, baš onakva kakva je oduvijek bila.

**Lisica koja
nije dozvolila
da joj predrasude
sudbinu presude**

Tačno je da su morske zvijezde kakve znamo obično narandžaste. A takve su i lisice. Sveznalica će ti reći da ima i drugih, poput polarne lisice, koja je bijela. Ali stavimo to sada po strani. Lisice, osim što su narandžaste, važe i za vrrrrrrlo lukava bića.

Ako bi neko opisivao lisice izrekom, njihova bi bila sigurno ona *Ko te ne zna, skupo bi te platio*. Ali, kao ni ljudi, ni lisice nisu sve iste. Pa je tako ova naša, gle čuda, sve samo ne lukava.

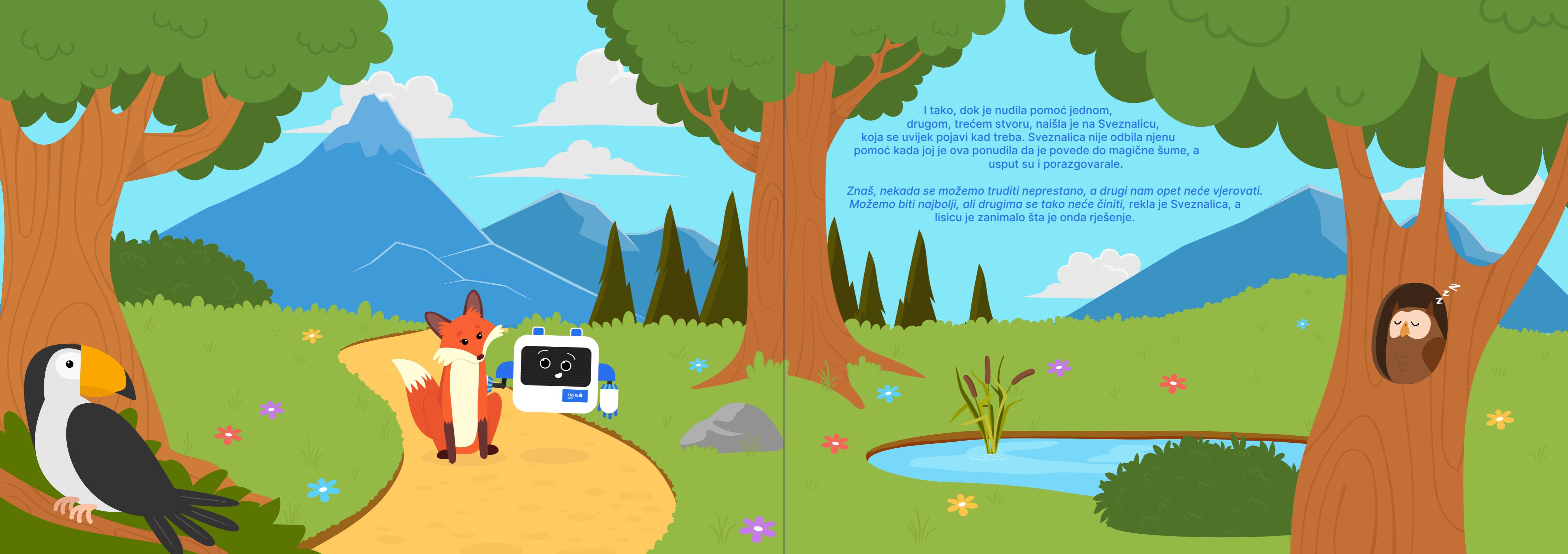

Čudna je sorta ova naša drugarica, tako makar kažu. Istina, ne treba uvijek vjerovati onome što drugi kažu ili pokažu, već neke stvari treba i provjeriti. Nego, sve idemo okolo-naokolo, jer ne znamo kako bismo ti ispričali priču o ovoj lisici. Ali nema više odlaganja. Pokušaćemo ovako.

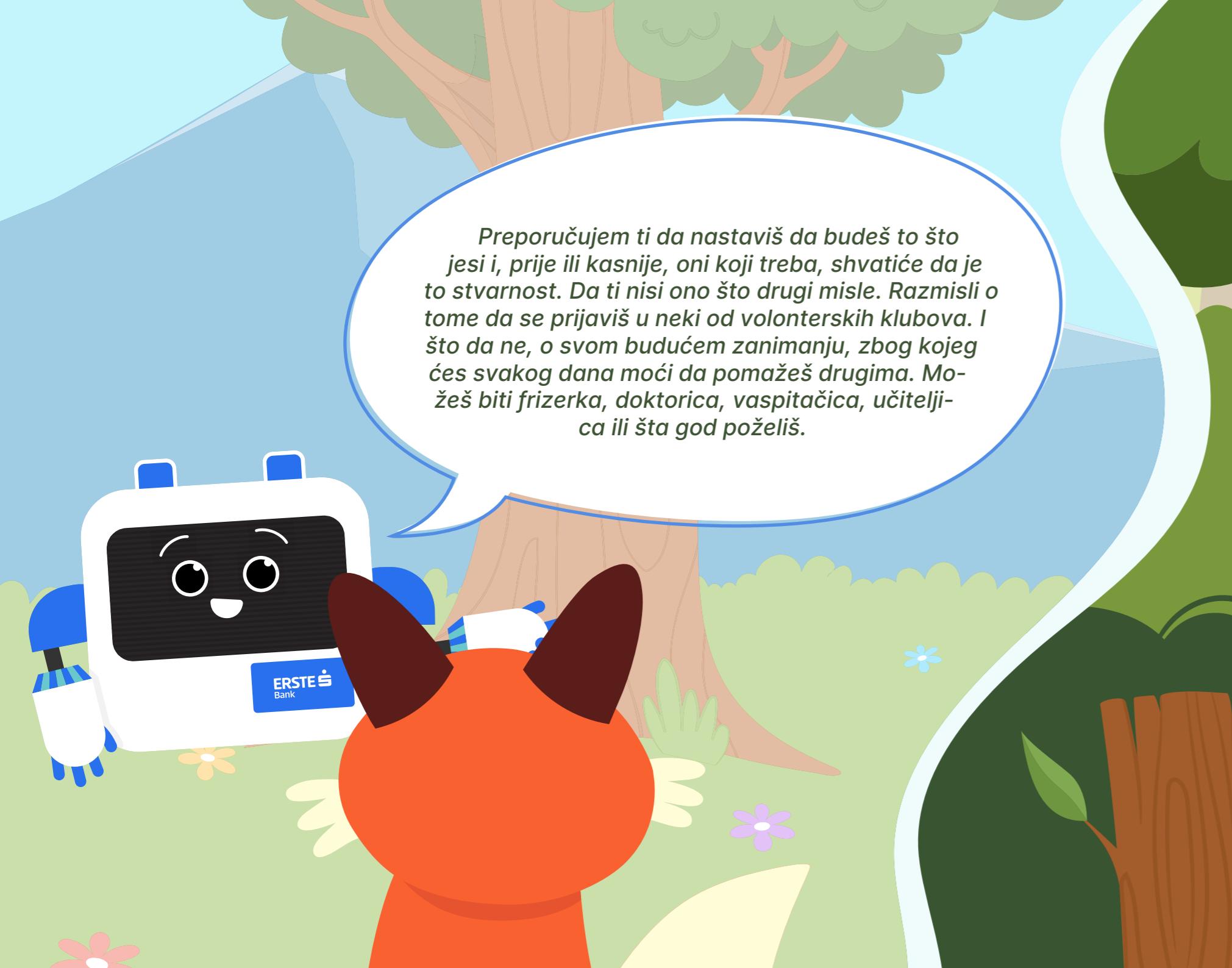
Ona voli da pomaže drugima: da nauče slova, savladaju sabiranje i oduzimanje, starijima od nje da pređu ulicu i ponesu kese iz prodavnice. Uvijek je tu da pomogne drugima. A drugi bježe jer joj ne vjeruju, misle da lisice ne mogu tek tako biti dobrice.

I tako, dok je nudila pomoć jednom,
drugom, trećem stvoru, naišla je na Sveznalicu,
koja se uvijek pojavi kad treba. Sveznalica nije odbila njenu
pomoć kada joj je ova ponudila da je povede do magične šume, a
usput su i porazgovarale.

Znaš, nekada se možemo truditi neprestano, a drugi nam opet neće vjerovati.
Možemo biti najbolji, ali drugima se tako neće činiti, rekla je Sveznalica, a
lisicu je zanimalo šta je onda rješenje.

Preporučujem ti da nastaviš da budeš to što jes i, prije ili kasnije, oni koji treba, shvatiće da je to stvarnost. Da ti nisi ono što drugi misle. Razmisli o tome da se prijaviš u neki od volonterskih klubova. I što da ne, o svom budućem zanimanju, zbog kojeg ćes svakog dana moći da pomažeš drugima. Možeš biti frizerka, doktorica, vaspitačica, učiteljica ili šta god poželiš.

Odjednom, dok je Sveznalica neumorno hrabrla lisicu, naišle su na grupu preplašenih životinja. Došlo je do uzbune u predmagičnoj šumi i nisu znali šta da rade. Naša lisica je sve riješila dok su rekli „šuma“ i od tog dana sve je postalo drugačije u životu naše šumastične junakinje.

Za sve je kriv
jedan mjaufon

Možda i najviše mačaka živi u Starom gradu u Kotoru. Možeš ih vidjeti svuda: u uskim uličicama, na vratima butika, na prozorima kuća... Toliko ih je da su dobile i svoj muzej.

Među njima je i ova naša mačka. Naizgled sasvim obična, ali događaj koji joj se desio, sve je samo ne nešto što jedna mačka može očekivati da joj se desi u njenom mačjem životu...

Za nju se može reći da je kraljica među mačkama. Ima sve što se poželjeti može: hrane i pića u izobilju, udoban krevet i čebe u svim bojama, klupko od kojeg se ne odvaja i svu mažnju i pažnju ovoga svijeta.

Ali, sve to je ona čuvala samo za sebe. Drugim mačkama nije dala ni da priđu. Sve dok jednog dana neka od tih drugih mačaka ne kupi najnoviji i jedan jedini mjaufon u gradu, njoj ispred njuške...

Sa strane je gledala kako su se sve kotor-ske mačke okupile i isprobavale šta mjaufon može. Slikale su se, igrale igrice, gledale videoe, a sve to htjela je i ona, ali joj nije moglo biti.

Toliko joj je sve ovo teško palo da se desilo nemoguće: mačka je od ušiju do repa po-zelenjela od muke. Kada je primijetila, postala je još zelenija. Sve to iz prikrajka je posmatrala Sveznalica, koja je odlučila da joj priđe...

Sve mi je jasno, ne moraš reći ni mjaū, obrati se Sveznalica mački, i ti bi novi mjaufon da imaš ili makar sa njima da ga koristiš, ali od toga nema ništa. Ipak, ne očajavaj. Stvari se mogu popraviti ubrzano, a sve što treba jeste da ono što imaš počneš da dijeliš sa drugima, pa će i oni dijeliti sa tobom.

Ideja se mački nije svidjela sve do trena kad je Sveznalica rekla: *Kada dijeliš sa drugima, tada i ti učiš: zamisli koliko načina za igranje klupkom postoji a koje bi ti neka druga mačka mogla pokazati! Ili kako se još brže i lakše može popeti uz drvo!*

Već sljedećeg trenutka gledala je našu mačku kako odlazi put ostalih u želji za igrom u društvu, dok zelena boja njenog krvnog polako nestaje i postaje ljepša nego što je ikada bila.

**Flamingo koji je
moraо da odlučи
koga više voli**

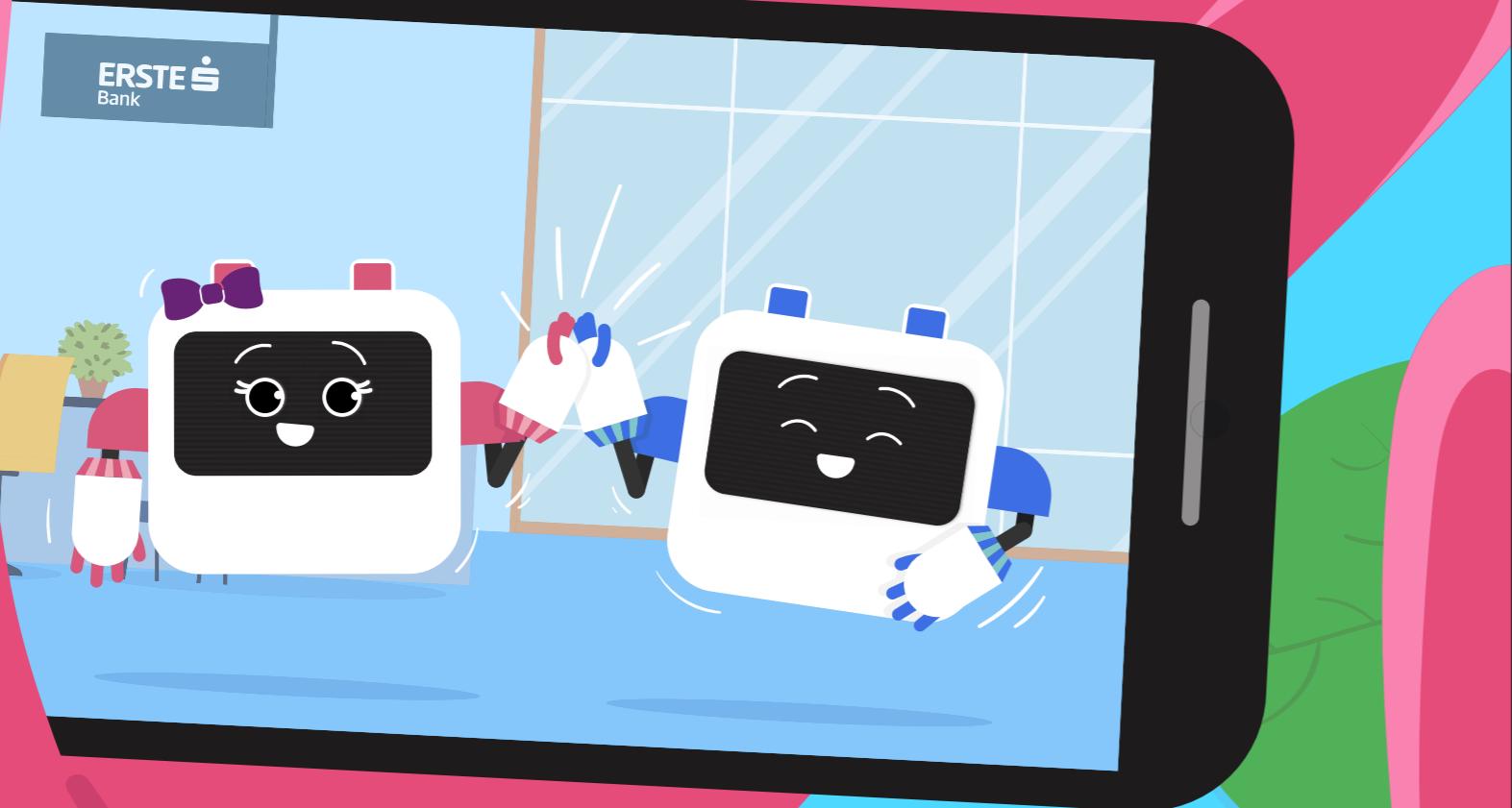
Ako odeš do Ulcinjske solane, može ti se posrećiti da vidiš flaminge. Prave-pravcate flaminge.
A ako jedan od njih bude posebno razdragan, brz i skakutav, moguće da je to baš ovaj flamingo.

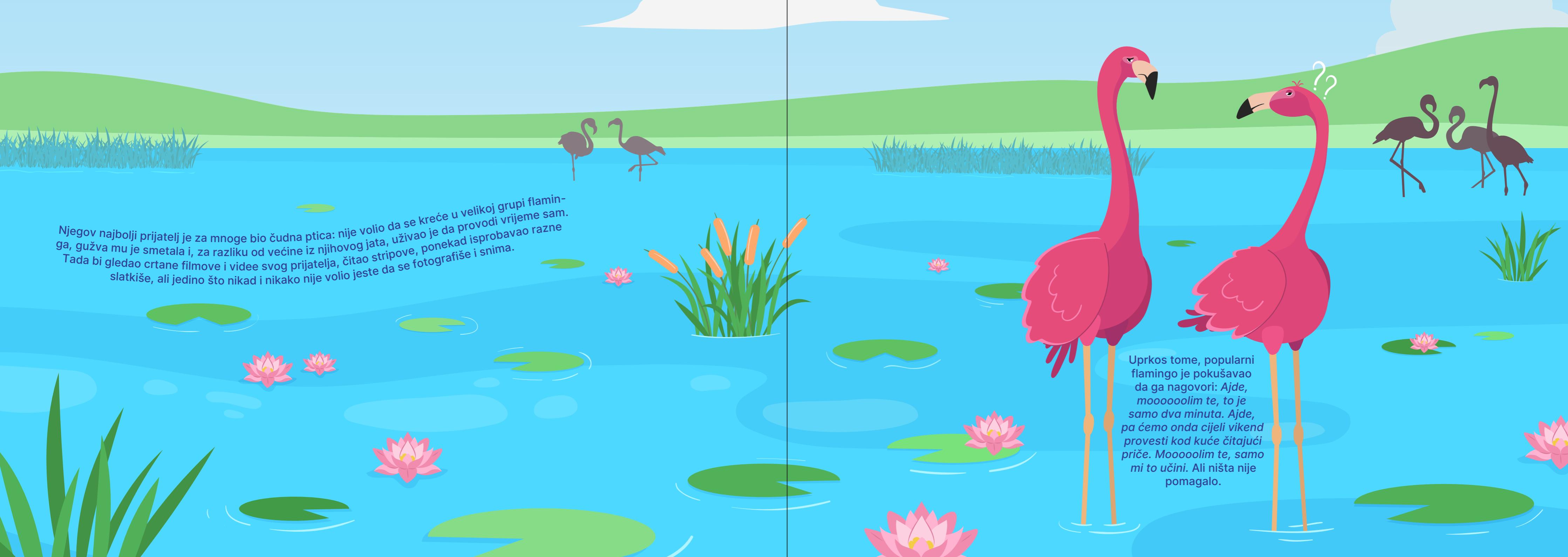

Do sada je snimio videa više nego sav ostali životinjski svijet zajedno, ali jedan je morao da preskoči. Jednoga dana pojavio se trend snimanja videa u kojem se dva najbolja prijatelja takmiče u tome ko koga bolje poznaće. Gledao je kako to snimaju dvije žirafe, dva morska ježa, čak i dva polarna medvjeda, a najbolje od svih su bile dvije Sveznalice.

Međutim, znao je da to on sa svojim prijateljem neće snimiti tek tako...

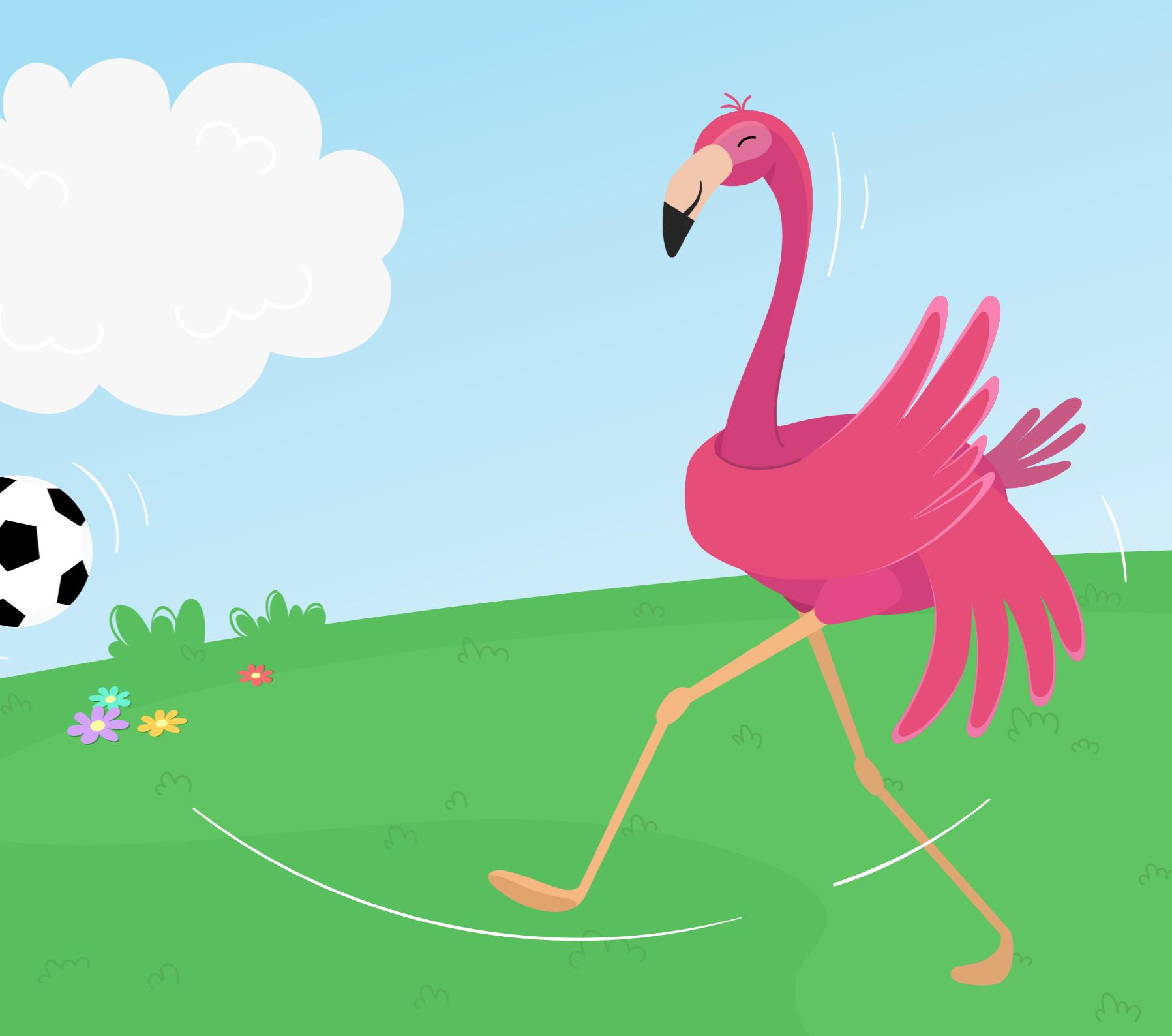
Njegov najbolji prijatelj je za mnoge bio čudna ptica: nije volio da se kreće u velikoj grupi flaminga, gužva mu je smetala i, za razliku od većine iz njihovog jata, uživao je da provodi vrijeme sam. Tada bi gledao crtane filmove i videoe svog prijatelja, čitao stripove, ponekad isprobavao razne slatkiše, ali jedino što nikad i nikako nije volio jeste da se fotografise i snima.

Uprkos tome, popularni flamingo je pokušavao da ga nagovori: Ajde, moooooolim te, to je samo dva minuta. Ajde, pa ćemo onda cijeli vikend provesti kod kuće čitajući priče. Mooooolim te, samo mi to učini. Ali ništa nije pomagalo.

Ljutio se neko vrijeme, ali shvatio je da ljutnjom promijeniti ništa neće. A onda je malo razmislio i zapitao se da li mu je bitniji taj jedan video ili prijateljstvo. Vrlo brzo mu je bilo jasno kao dva i dva. Videa će biti još, ali prijatelj kao on je jedan.

Shvatio je da će svakog narednog puta kad se nađe u ovakvoj poziciji morati da bira i odluci šta mu je važnije. Jer nekad jednostavno ne možemo imati sve i odmah, ali bitno je da srcem i razumom izaberemo ono što je najdragocjenije za nas.

Ptica pčelarica nije
preko noći postala
popularna pjevačica

Ptice pčelarice mogu se vidjeti u Crnoj Gori, a prepoznaju se prilično jednostavno: jedne su od najšarenijih ptica cijelog kontinenta! Zapravo, takve su sve osim ove ptice pčelarice.

Na njenom perju jasno se vidi samo jedna boja. Ostale su bijele, skoro nevidljive. I ona nije srećna zbog toga, uprkos tome što je najbolja ptica pjevačica u cijeloj zemlji.

Nije
se desilo da
prođe jedan dan a da
druge ptice, koje su je mnogo
voljele, nisu pokušale nekako da joj
pomognu.

Neke su je snažno grlike misleći da će dovoljno jakim zagrljajem
pored ljubavi prenijeti i malo pigmenta drugih boja na nju.
Druge su joj dijelile razne savjete. Ništa nije pomagalo,
sem jednog: kad god bi je natjerale da pjeva, činilo
se kao da bi na neko vrijeme zaboravila ono
što je tišti. I tako su jednog dana
došli na sjajnu ideju...

PTICA PJEVAČICA GODINE

luu muu mru-
mru mru u- lyuu

U gradu se održava takmičenje „Ptica pjevačica godine“. Hajde da je prijavimo, reče jedna ptica. Druga se brinula da se nijihova drugarica ne naljuti zbog toga. Treća je mislila da neće poći na takmičenje tako lako.

A dok su one čavljale, četvrta je došla i saopštila: Ja sam je već prijavila. Takmičenje je pomjereno i održće se sutra. Sve je to čula naša ptica, koja se u tom trenu iznenada pojavila.

Koliko god nije bila raspoložena za učešće, nije imala kud – sutra će se pojaviti i izdržati tih nekoliko minuta kako zna i umije.

Kada su je voditelji pozvali, izašla je na binu i stala pred mikrofon, ogrnuta plaštom i sa kapuljačom na glavi. Pjevačke sposobnosti neće kriti, ali izgled hoće, tako je odlučila.

Ipak, u žaru pjevanja podigla je krila visoko i plašt i kapuljača koji su pali otkrili su ono što je pokušavala da sakrije. Sveznalice koje su bile u žiriju ostale su zapnjene. Tek kad je vidjela izraze njihovih lica, shvatila je šta se desilo. *Baš je bilo glupo što sam pomislila da mogu biti ptica vrijedna divljenja, vrzmalio se po njenoj glavi.*

Međutim, sve se promijenilo od trena kad je čula žiri i shvatila da su toliko oduševljeni njenim glasom i izvedbom da su neprestano o tome pričali. U tom momentu, konačno je shvatila da ona i jeste ptica vrijedna divljenja – u tuđim, a od tog trena i svojim očima. Napokon je shvatila ko je i koliko je posebna, baš takva kakva jeste.

**Kameleon uči
da koristi internet
u svoju korist**

Kameleon na plaži bio bi boje pjeska. Na igralištu u boji ljučki ili tobogana. U parku boje drvene klupe. Da ode na jezero, vjerovatno u boji lokvanja. I to bi i dalje bio jedan isti kameleon.

Ali, kao što možda prepostavljaš, to nije slučaj sa kameleonom iz ove priče.

On živi u tropskoj šumi i nikad je ne napušta. Da čudo bude veće, ne mrda ni sa drveta koje je „samo njegovo“. Provodi dane na jednom istom mjestu samo iz jednog razloga. On nije kao ostali kameleoni, koji mogu mijenjati boju u zavisnosti od okruženja u kojem borave.

On je zelen pa je zelen. Makar da nijansu zelene na sekund promijeni! Ništa, baš ništa. I tako već deset godina. Sve dok jedan susret nije promijenio sve.

Počelo je kada je ugledao njemu neobično, a tebi dobro poznato biće – Erste Sveznalicu. Upoznali su se, a kada je pitao kako je saznaла за ово mjestо, ona mu je rekla da sve slobodno vrijeme provodi u biblioteci i knjižari, čitajući knjige, ili na internetu, tražeći nova znanja koја će podijeliti sa drugima.

I tako je krenuo sa pretraživanjem. Uz pomoć interneta, shvatio je da bi mogao da se kreće svijetom tražeći svuda „kamadić“ zelene u koji će se uklopiti. Zatim je važno da bude oprezan i prije kretanja dobro provjeri gdje ide – da li je tamo bezbjedno za kameleone, kako se stiže i kada je najbolje ići. Da na putu treba biti oprezan, a isto tako je najbolje ići.

I malo-pomalo, zapitao se što on sve to ne bi probao. Ako bude pažljiv, ništa mu se loše ne može desiti. I ne tako davo, kameleon je pošao na put – sada slobodno možemo reći na put oko svijeta. Ako ga negdje sretneš, sigurno ćeš ga prepoznati dok obazrivo ali nasmijano koristi svaki sekund da sazna nešto novo i upozna predio sa kojim se prvi put susrijeće. I vidjećeš u njegovim očima da nema namjeru da stane.

Čiča-miča, tek je počela naša priča

Dobro, možda je ovim pričama došao kraj, ali ne i našem druženju. Zapravo, ovo je tek početak avantura koje ti predstoje sa Erste Sveznalicom i junacima koji su na svom putu saznali mnogo toga.

Najvrednija spoznaja od svih jeste koliko je važno vjerovati u sebe. I kad nam nije dan, i kad nam se čini da su drugi bolji od nas, kad nam djeluje da nas niko ne razumije, onda kada shvatimo da moramo neke stvari promijeniti, prilagoditi se ili odlučiti šta nam je važnije, ali i u trenutku kad uvjerimo sebe da smo sjajni baš takvi kakvi jesmo.

I sigurno da neće uvijek biti lako i gotovo dok kažeš „more“, „šuma“ ili „let“, ali zapamti da možeš sve! Samostalno ili uz nečiju pomoć, koju, ne zaboravi, treba da tražиш kad god za tim osjetiš potrebu.

Članovi porodice, drugari i drugarice, učitelji i učiteljice tu su da ti pruže svu ljubav i podršku. A neke zavrzlame brzo i lako možeš rješiti mudrim i učitivim obraćanjem gospodinu internetu ili gospodicama društvenim mrežama.

Sada kad sve ovo znaš, neće biti prepreke kojoj ne možeš doskočiti. Ako kojim slučajem bude, znaš kako joj možeš stati na put.

Znaj da je svaki novi dan prilika za sticanje nekih novih znanja, umjeća ili dobrih navika. Prije ili kasnije, čućeš za riječi kao što su: štednja, finansije ili finansijsko zdravlje.

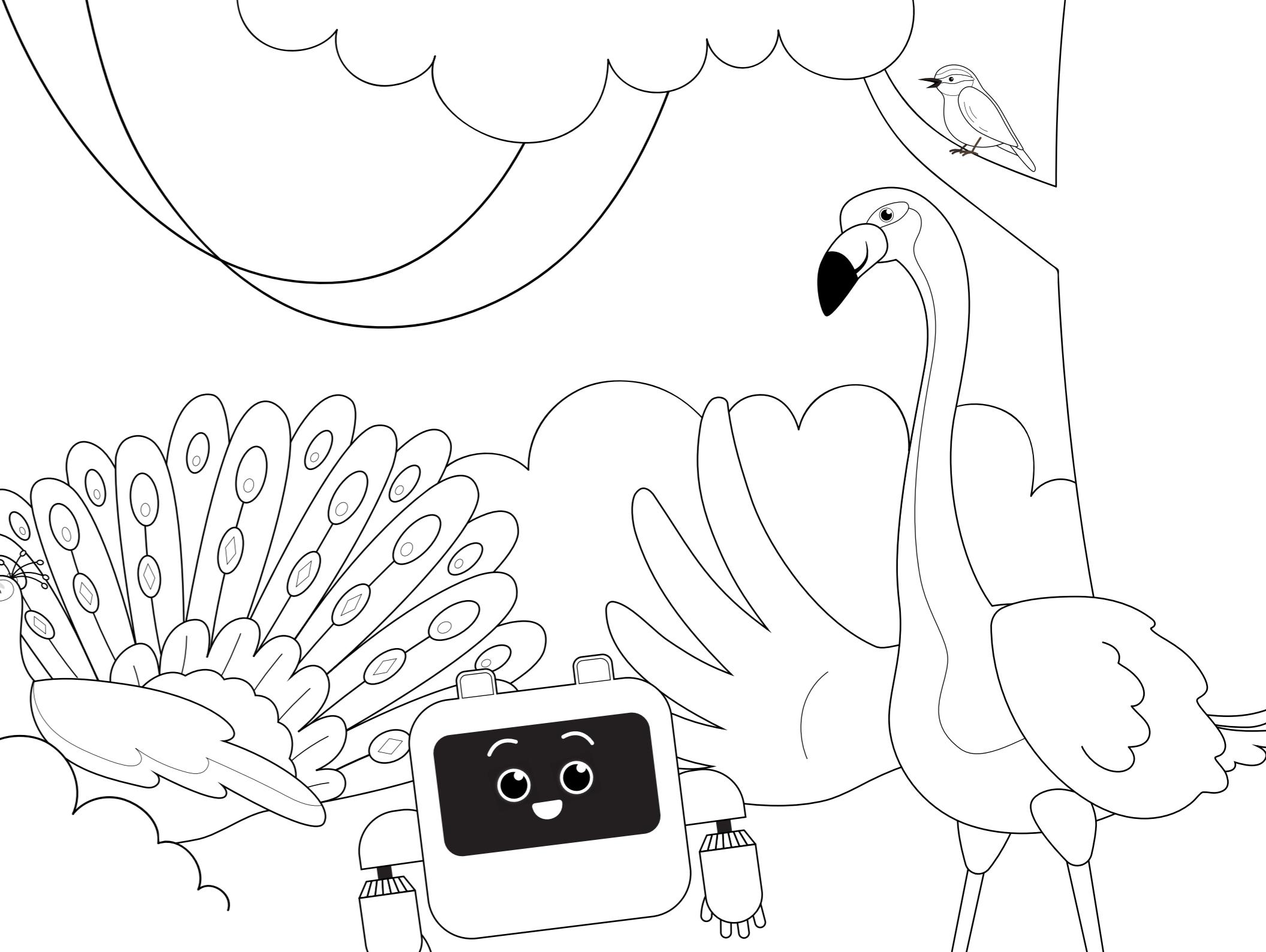
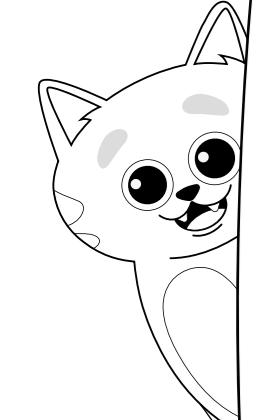
Možda ti na prvu ništa ne bude jasno, ali zapamti da kada to dođe na red, možeš računati na Erste Sveznalicu, koja te čeka u najbližoj Erste filijali. Dogovori se sa roditeljima, posjetite nas zajedno i možda baš tada upoznaš i Ersticu – tvoju prvu karticu, koja je i više od toga!

Ali o tom-potom. Ima vremena za sve!

U najbližoj Erste filijali
čekam te i ja, Medo Štedo,
da zajedno naučimo kako
štedjeti za neke nove
dogodovštine!

Srećno, vjeruj u sebe i vidimo se
u novim avanturama!

Autor: Sanja Stijepović

Ilustrovala: Aleksandra Radojičić

Zabranjeno je svako neovlašteno kopiranje i umnožavanje ovog materijala ili bilo kojeg njegovog dijela u komercijalne svrhe.
Sva prava zadržava Erste Bank AD Podgorica.

Podgorica, 2024.

